

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ.  
ВОЛИНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ІНСТИТУТ  
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ

# ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОШУК

Випуск №2-3(18-19)

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ВІСНИК**

**Читайте в номері**

- До серпневих нарад учителів
- Підсумки конкурсу "Вчитель року - 98"
- Знайомтесь: призери всеукраїнських учнівських предметних олімпіад і конкурсів МАН
- Творчі сходинок педагогів Волині
- Ваш предмет у новому навчальному році
- Педагоги-науковці-практикам



Луцьк \* 1998

# ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОШУК

Науково-методичний вісник

Виходить з березня 1994 року

2-3'1998

Періодичність випуску - 1 раз у квартал

## У ВИПУСКУ:

### РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

**Дзямуніч І.В.**, голова редакційної колегії.  
**Маслай Г.С.**, доцент, заступник голови редакційної колегії.

### Члени редакційної колегії:

**Арцішевський Р.А.**, доктор філософських наук, член-кор АПН України.  
**Бондаренко Г.В.**, кандидат історичних наук.  
**Гей М.І.**, кандидат педагогічних наук.  
**Грушка Г.М.**  
**Демкович В.І.**  
**Дмитрук В.М.**  
**Ілляшенко В.Я.**, кандидат фізико-математичних наук.  
**Корнєєв В.П.**, доктор педагогічних наук.  
**Крисюк С.В.**, доктор педагогічних наук.  
**Лейкін М.Я.**  
**Мольчак Я.О.**, доктор географічних наук, академік.  
**Махомед М.Х.**  
**Оляндер Л.К.**, доктор філологічних наук.  
**Рибачук І.В.**  
**Романчук Г.Д.**  
**Собуцький Р.С.**  
**Цимбалюк О.М.**

**Редактор**  
ВЕГЕРА Л.П.

**Оператор**  
**комп'ютерного набору**  
ВАЛІЄВА І.Р.

**Дизайн і комп'ютерна**  
**верстка**  
ЖУЛКОВСЬКОГО Ю.В.

**Коректори:**  
БАЙЛО Л.В.,  
МАРТИНЮК Т.В.

<b>Знайомтесь: волиняни - заслужені вчителі України</b> О.П.Тирак, Л.П.Вегера Любов Олександрівна Бай (вчитель Голобської ЗОШ Ковельського району).....	4
<b>Слово про колегу</b> В.В.Пшонко, Г.Я.Аверкієва Вчитель - ентузіаст, турист, організатор.....	5
<b>До серпневих нарад учителів</b> І.В. Дзямуніч Новий навчальний легким не буде.....	6
<b>З офіційних повідомлень</b> Указом Президента України.....	10
Наказ про підсумки обласного конкурсу „Вчитель року - 98”.....	10
Л.П. Вегера Важка праця, але доля - щаслива.....	12
Призери всеукраїнських учнівських олімпіад і конкурсів МАН12	
<b>Ваш предмет у новому навчальному році</b> О.П.Тирак, Г.М.Прихода Українська мова і література.....	14
М.С. Левчук, Т.І. Павлючик, В.М. Сімагіна, Н.В. Кича, М.П. Герман Передаймо нащадкам наш скарб - рідну мову.....	15
Т.В. Сас Передаймо нащадкам наш скарб - рідну мову.....	18
Н.О.Лучкань Зарубіжна література та російська мова.....	21
Т.В.Свиридок Іноземні мови.....	22
В.А.Лук'янчук Історія та основи правознавства.....	25
Г.М.Литвиненко, Б.О.Третяк Математика.....	25
Н.П.Дроботова Фізика.....	27
В.І.Демкович, В.П.Корнєєв Географія.....	29
Г.О.Лошак Біологія.....	31
Т.М.Литвиненко Хімія.....	32

Реєстраційне свідоцтво серія ВЛ № 91 від 26.03.1997 р.

Тираж 600 примірників, обсяг 10 друкованих аркушів, формат А-4. Ціна договірна.

Адреса редакції: 263000. Луцьк, Винниченка, 31, Волинський обласний навчально-методичний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів.  
Телефон: 4-22-25.

<b>А.П.Войтина</b> Трудове навчання.....	34
<b>М.М.Посельський, Л.М.Демкова</b> Основи інформатики і ОТ.....	36
<b>В.М.Довганюк, Л.В.Павлів</b> Фізична культура.....	36
<b>В.Д.Іовлев</b> Військово-патріотичне виховання.....	38
<b>О.М.Цимбалюк</b> Психологічна служба.....	41
<b>На шляху до нової школи</b>	
<b>В.Я.Ілляшенко</b> Деякі аспекти гуманізації та гуманітаризації математичної освіти.....	42
<b>І.В.Рибачук, Л.П.Джура</b> Громадянське виховання школярів, формування в них національної самосвідомості.....	45
<b>О.С.Семенов</b> Соціально-педагогічні аспекти діяльності сучасного позашкільного навчально-виховного закладу.....	47
<b>Н.Г.Жилінська</b> Шкільна бібліотека.....	49
<b>Проблеми управлінської діяльності. Наука і практика</b>	
<b>М.У.Гуменюк, М.Я.Лейкін</b> Професіоналізм - запорука успіху директора школи.....	51
<b>Особливості освітнього процесу: філософський аспект</b>	
<b>О.Г.Козлова</b> Розвиток філософської культури у процесі підготовки вчителя до інноваційної діяльності.....	53
<b>Є.А.Дурманенко</b> Інтеграція знань про природу, людину і суспільство як засіб формування світогляду учнів загальноосвітньої школи.....	56
<b>О.Ю.Василенко</b> Філософсько-психологічні проблеми людського існування та відображення їх особою.....	58
<b>Наша наукова тема</b>	
<b>В.М.Дмитрук</b> До підсумків етапу експериментальної апробації.....	63
<b>Краєзнавство</b>	
<b>Т.М.Єлісеєва, Є.І.Ковальчук</b> Музей Волинської ікони в Луцьку.....	64
<b>Г.В.Бондаренко</b> З бібліографії краєзнавства Волині.....	67
<b>Творчі сходинки педагогів Волині</b>	
<b>Г.С.Маслай</b> Інноваційні ідеї в сучасній освіті.....	69
<b>А.В.Дьоміна, Л.О.Щоголева</b> Колективна навчально-пізнавальна діяльність учнів.....	73
<b>О.Д.Муляр, О.Б.Рудницька</b> Інтегрований урок з географії і української мови.....	81
<b>О.М.Хлівна</b> Робота з обдарованими учнями - важливе завдання сучасної початкової школи.....	85
<b>Т.К.Кухарчук, В.В.Кошманюк</b> Розвиток творчих здібностей гімназистів.....	87
<b>Т.П.Матіюк</b> Як провести наукове дослідження на матеріалі шкільного курсу фізики.....	93
<b>Г.М.Потап'юк</b> Тестові завдання на уроках мови. „Частини мови”.....	94

Г.В.  
За 19  
Юлінь  
сліджен  
методич  
свід, долі  
Серед  
ідмитити  
країнськ  
та її др  
998). Ц  
ичення  
в цікава  
знатися  
рактеру  
одії. Фа  
мги вій  
Особл  
итомне  
рактеру  
злями в  
засний  
кмент  
по зал  
ве війт  
злинсь  
ека  
Вчите  
ати і пр  
ст і сіл  
нителя  
засна  
акульт  
Гарни  
активн  
Любеші  
996. -  
юбеші  
заций  
слідків  
АЕС.  
Ціка  
М.Вель  
арис”  
Іовель,  
**Фор**  
Реал  
особист  
Оксфорд  
3 ме  
Прес (Н  
англійсь  
До у  
Україні А  
педагога  
розробк  
Атмо  
сприяла  
викорис

70

## 3 бібліографії краєзнавства Волині

Г.В.Бондаренко, зав.кафедрою теорії і методик викладання, голова обласного товариства краєзнавців

За 1995-1998 рр. краєзнавча література про Волинь і Полісся поповнилася кількома цікавими дослідженнями, історико-краєзнавчими нарисами, методичними розробками. Вони стосуються історії міст сіл, долі людей, духовності та культури краю.

Серед видань загальноісторичного характеру слід відмітити книгу Михайла Киричука „Волинь - земля українська”, перше видання якої було здійснене у 1995 р. та її друге видання, доповнене і уточнене (Луцьк, 1998). Ця книга може слугувати посібником для вивчення історії Волинського краю з найдавніших часів, а цікава для кожного волинянина, який бажає більше дізнатися про власну історію. Загальноінформаційного характеру є книга Володимира Денисюка „Волинь. Люди. Факти, цифри” (Луцьк, 1997. - 144 с.). Обидві книги вийшли у видавництві „Надстир'я”.

Особливої уваги дослідників краю заслуговує ритомне видання документально-публіцистичного характеру, в якому історичні джерела поєднуються з долями волинян в усіх світах. Це книга „Роде наш расний... Волинь у долях краян і людських документах” (Луцьк, 1996. - Т.1-2), до підготовки якої було залучено велику групу авторів і третій том якої має вийти у 1998 р. у редакційно-видавничому відділі Волинського держуніверситету ім. Лесі Українки Века”.

Вчителям, краєзнавцям, любителям історії варто знати і про ті видання, які торкаються окремих районів, міст і сіл Волинської області, можуть бути використані вчителями та учнями для підготовки уроків з краєзнавства за шкільними програмами, для дидактичної роботи.

Гарним виданням за інформаційністю та підбором фактичного матеріалу є книжка групи авторів Любешівщина. Історико-краєзнавчий нарис” (Луцьк, 1996. - 151 с.). Вона торкається глибин історії Любешівського району, його населених пунктів, традицій, звичаїв, побуту поліського краю і його людей, наслідків радіаційного забруднення після аварії на ЧАЕС.

Цікавими краєзнавчими виданнями є книги: М.Вельми „Місто над Турією. Історико-краєзнавчий нарис” (Луцьк, 1995. - 55 с.), яка розповідає про Ковель, В.Денисюка „Камінь-Каширський. Історико-

краєзнавчий нарис” (Луцьк, 1996. - 176 с.), його книга про обласний центр „Луцьку 910 років. Історико-краєзнавчий нарис”. (Луцьк, 1995. - 64 с). Слід виділити окремо оригінальні видання про Берестечко, Перемиль, Жидичин, Бобли, які охоплюють історію конкретного населеного пункту, добре ілюстровані і вписуються в долі багатьох родин. (Чучман Л. Берестечко. - Луцьк, 1997. - 72 с.; Поліщук Г., Чучман Л. Село над Стиром. Перемилю - 900. - Луцьк, 1997. - 80с.; Квачук П. Моє рідне село... Нарис історії села Бобли Турійського району. - Луцьк, 1997. - 86 с.; Майданець І. Жидичин. - Луцьк, 1998. - 68 с.).

Окремих сторінок історії культури краю торкаються у своїх виданнях П.Кралюк „Луцьке хрестовоздвиженське братство” (Луцьк, 1996. - 52с.), В.Денисюк „Золота нива „Колоса”: Історико-краєзнавчий нарис (Луцьк, 1997. - 104 с.) і його ще одна книга до 40-річчя Луцького міського будинку культури народного Дому „Просвіта” - „Зачаровані мистецтвом” (Луцьк, 1997. - 159 с.). З історії релігії інтерес становить книга В.Рожка „Древні монастирі Полісся” (Луцьк, 1996.). Про друкарство, друкарів, друкарні і папірні на Волині у XVI-XVIII ст. розповідає книга В.Карпінського „Зародження і розвиток друкарства на Волині” (Луцьк, 1998. - 108 с.), перше видання якої було здійснене у 1997 р.

Для любителів стародавньої історії Волині й Полісся будуть цікавими книги М.Кучінка та Г.Охріменка „Археологічні пам'ятки Волині” (Луцьк, 1995. - 167 с.), М.Кучінка „Давньоруське городище Вал в Надстир'ї” (Луцьк, 1996. - 207 с.), яка висвітлює багаторічний пошук експедицій Луцького педінституту та згодом Волинського університету і на основі яких створено музей в с.Городище.

Для того, щоб не забути про видатні дати і події в історії краю, необхідно користуватись „Календарем знаменних і пам'ятних дат Волині”, який щорічно готують краєзнавці, науковці, працівники обласної бібліотеки ім. Олени Пчілки, Волинського краєзнавчого музею та державного архіву Волинської області. В цьому календарі подаються короткі довідки про події та бібліографія для пошуку матеріалів. Зокрема, вийшов „Календар знаменних і пам'ятних дат Волині - 1997 рік” (Луцьк, 1998. - 72 с.).

### Інформація

#### Перше заняття

Реалізації гуманістичної методології навчання англійської мови сприяють нові технології викладання предмета, особистість вчителя та аутентичні навчально-методичні матеріали різних видавництв Великобританії, зокрема Оксфордського.

З метою більш досконалого оволодіння методичними системами навчально-методичних матеріалів Оксфорд Юніверсіті Прес (НММ ОЮП) кабінет іноземних мов інституту започаткував роботу постійно діючого семінару-практикуму вчителів англійської мови, перше заняття якого відбулося 25 червня ц.р. на базі ЗОШ №9 м.Луцька.

До участі в роботі семінару-практикуму була запрошена керівник офіційного представництва видавництва ОЮП в Україні Анна Морріс. На високому професійному рівні викладач провела практичні заняття з методики. Це дало можливість педагогам опанувати комбінацію добре перевірених традиційних методів навчання з прийомами, заснованими на найновіших розробках викладання англійської мови через систему підручників ОЮП.

Атмосфера емоційного комфорту, взаємного довір'я, внутрішньої свободи, що панувала впродовж всього семінару, сприяла активному залученню його учасників до обговорення актуальних проблем, обміну досвідом про успішні результати використання НММ ОЮП в середніх освітніх закладах Волині.

Т.В.Савицький, методист відділу гуманітарних дисциплін.